

§ 16 a-miljøgodkendelse

af husdyrbruget
Vejerslevgaard
Gammelvold 8
7980 Vils

19. oktober 2020

Indholdsfortegnelse

1	Registreringsblad.....	3
2	Oversigtskort.....	4
3	Resumé.....	5
4	Afgørelse om miljøgodkendelse	6
5	Vilkår	8
6	Begrundelse for vilkår	13
7	Ansøgers miljøkonsekvensrapport.....	16
8	Ammoniakdeposition og bilag IV-arter	36
9	Offentliggørelse.....	38
10	Klagevejledning.....	39
11	Bilag	40

1 Registreringsblad

Titel: § 16 a-miljøgodkendelse af husdyrbruget Vejerslevgaard, Gammelvold 8, 7980 Vils

Dato for ikrafttrædelse: 19. oktober 2020

CVR-nr.: 31731771

CHR-nr.: 73752

Ejendomsnummer: 773089361

Ansøger: Niels Dissing Clausen
Bjørnsagervej 5
7980 Vils
Tlf.nr.: 2444 0226
Dissing83@gmail.com

Konsulent: Thorsten Dahl Pedersen
Landbo Limfjord
Reservevej 85
7800 Skive
CVR-nummer 26243076
Telefon: 9615 3009
E-mail: tdp@landbo-limfjord.dk

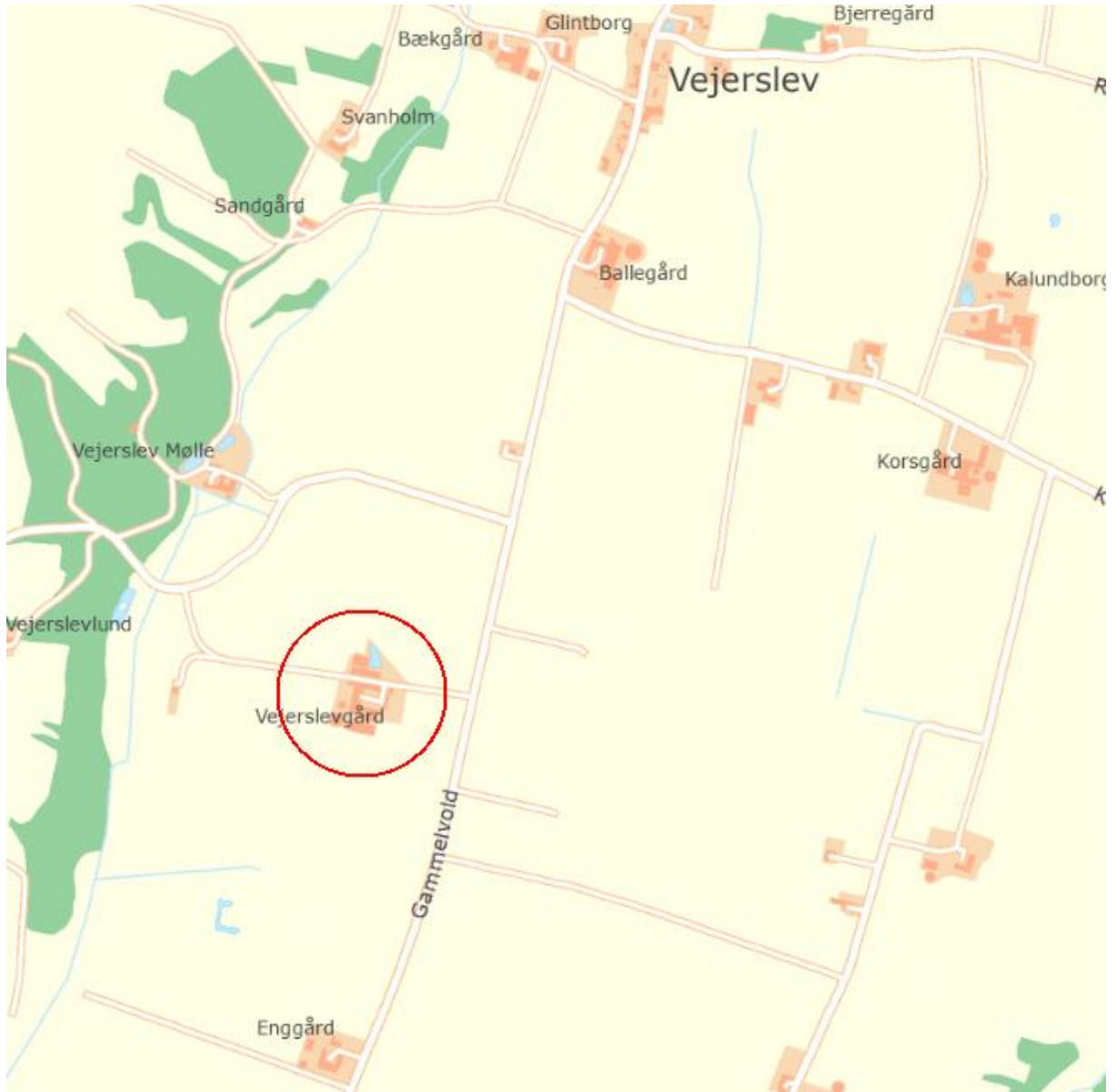
Tilsynsmyndighed: Morsø Kommune

Ansøgningskema: 216749

Version: 3

2 Oversigtskort

3 Resumé

Morsø Kommune har den 16. april 2020 modtaget en ansøgning om § 16 a-miljøgodkendelse på Gammelvold 8, 7980 Vils. Der er senest modtaget oplysninger til sagen den 17. august 2020.

Der søges om godkendelse til slagtesvinsbesætning i eksisterende staldanlæg med et produktionsareal på 1.590 m², og med en ammoniakemission på 3.638 kg NH₃-N pr. år. Der ansøges om at få produktionen over på fuld fleksibilitet til produktion af alle typer svin.

Der anvendes et opbevaringslager bestående af to eksisterende gyllebeholdere uden fast overdækning, samt en nedgravet opbevaringstank, med et samlet overfladeareal på 860 m² og en ammoniakemission på 311 kg NH₃-N pr. år.

Den samlede ammoniakemissionen fra husdyrbruget bliver 3.949 kg NH₃-N pr. år.

Morsø Kommune vurderer, at det ansøgte projekt ikke har en væsentlig negativ indvirkning på naboer, miljø, naturværdier og landskabelige værdier.

4 Afgørelse om miljøgodkendelse

Morsø Kommune meddeler hermed godkendelse til husdyrbruget på Gammelvold 8, 7980 Vils.

Godkendelsen er meddelt efter § 16 a, stk. 2 i Husdyrbrugloven¹.

Der meddeles godkendelse til et eksisterende staldanlæg til alle typer af svin i 11 staldafsnit, med et samlet produktionsareal på 1.590 m² og en ammoniakemission på 3.638 kg NH₃-N pr. år.

Der meddeles desuden godkendelse til et opbevaringslager bestående af to eksisterende gyllebeholdere uden fast overdækning, og en eksisterende, nedgravet opbevaringsbeholder, med et samlet overfladeareal på 860 m² og en ammoniakemission på 311 kg NH₃-N pr. år.

Den samlede ammoniakemissionen fra husdyrbruget bliver 3.949 kg NH₃-N pr. år.

Vurdering

Ansøger har indsendt en ansøgning via www.husdyrgodkendelse.dk, og har samtidig indsendt en redegørelse og vurdering, som krævet i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens² Bilag 1. Morsø Kommune har konstateret at alle relevante oplysninger er afgivet, samt at ansøgers konsulent har foretaget de korrekte vurderinger af den potentielle påvirkning på miljøet bredt set. Konsulentens oplysninger og vurderinger fremgår af Afsnit 7

Det vejledende BAT-emissionsniveau for ammoniak er overholdt.

Morsø Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forurening, og drives på en måde, der er foreneligt med omgivelserne. Det sker ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik, når husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen og efterlever vilkårene i denne godkendelse.

Morsø Kommune vurderer, at projektet ikke vil påvirke Natura2000-områder væsentligt eller ødelægge plantearter, eller yngle- eller rasteområder for bilag IV-arter. Kommunens vurdering af dette fremgår af Afsnit 8

Retsvirkning

Godkendelsen bortfalder helt eller delvist, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter det er meddelt, jævnfør § 59 a, stk. 1 i Husdyrbrugloven.

Vilkårene er gældende fra den dag godkendelsen tages i brug. Husdyrbruget skal leve op til gældende lovgivning uanset indholdet i denne godkendelse.

---

¹ Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019

² Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug, bekendtgørelse nr. 1261 af 29. november 2019

Afgørelsen omfatter alene forholdet til Husdyrbrugloven. Øvrige relevante tilladelser og godkendelser, herunder byggetilladelse og nedsivningstilladelse skal indhentes særskilt.

Forhold omkring for eksempel MRSA er ikke reguleret efter Husdyrbrugloven, og er derfor ikke nævnt eller behandlet i miljøgodkendelsen. Der henvises til Statens Seruminstitut for yderligere oplysninger.

Afgørelsen kan skriftligt påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagevejledningen fremgår af Afsnit 10.

Retsbeskyttelse

Godkendelsen er gældende fra tidspunktet for offentliggørelse af den endelige godkendelse.

Godkendelsen er omfattet af reglerne om revurdering efter Husdyrbrugloven. Kommunalbestyrelsen foretager den første regelmæssige revurdering, når der er forløbet 8 år fra det tidspunkt, hvor godkendelsen er meddelt, og herefter hvert 10. år.

Godkendelsen medfører, at husdyrbruget bliver omfattet af Husdyrbruglovens kontinuitetsbestemmelser.

Hans-Jakob Sørensen / Maria Blæsbjerg-Obitsø
Sagsbehandler / Miljømedarbejder
Teknik og Miljø

Nykøbing Mors, den 19. oktober 2020.

5 Vilkår

Miljøgodkendelsen meddeles på følgende vilkår:

Generelle vilkår

- 1) Miljøgodkendelsen skal til enhver tid være tilgængelig for de personer, der har ansvaret for husdyrbrugets daglige drift. Herudover skal driftspersonalet til enhver tid være gjort bekendt med godkendelsens indhold og betingelser
- 2) Husdyrbruget skal indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen (Kapitel 7 og www.husdyrgodkendelse.dk), med de ændringer der følger af vilkårene i denne godkendelse

Husdyrbrugets anvendelse af BAT

Egenkontrol

- 3) Alle egenkontroller skal samles i en driftsjournal, være opstillet overskueligt, opdateret og let tilgængelig for tilsynsmyndigheden. Oplysningerne skal gemmes i minimum 5 år. Driftsjournalen kan afløses af det lovpligtige miljøledelsessystem for husdyrbruget, så længe nedenstående aktiviteter registreres
- 4) Der skal føres driftsjournal over følgende aktiviteter:
  - a. Forbrug af el, fyringsolie og vand
  - b. Kvitteringer for afleveret affald

Energiforbrug

- 5) Ved nyanskaffelser af driftsanlæg og -maskiner skal der, i det omfang det ligger inden for en rimelig økonomisk ramme, anvendes den bedst tilgængelige teknologi, jf. dog Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens kapitel 17
- 6) Senest 6 måneder efter miljøgodkendelsen er blevet meddelt, skal der foretages et energieftersyn af et energiselskab eller -konsulent, hvor de energiforbrugende processer på husdyrbruget gennemgås. Der udarbejdes en rapport med redegørelse for husdyrbrugets anvendelse af mest energibesparende foranstaltninger i produktions- og driftsøjemed, og rapporten skal sendes til Morsø Kommune

Vandforbrug

- 7) Drikkevandssystemet skal vedligeholdes så vandspild minimeres
- 8) Inden miljøgodkendelsen tages i brug skal der opsættes en vandmåler på husdyrbruget. Miljøgodkendelsen er taget i brug, når dyreholdet på

husdyrbruget ændres til andet end det før tilladte i et vilkårligt staldafsnit, eller når ombygning i et staldafsnit påbegyndes

Nedgravet opbevaringsanlæg

- 9) Det nedgravede opbevaringsanlæg skal opretholdes som sådan, og løbende beholderkontrolleres. Anlægget må ikke anvendes udelukkende som fortank

Husdyrbrugets anlæg

Indretning og drift

- 10) Husdyrbruget tillades til et maksimalt produktionsareal med dyretyper, staldsystemer, opbevaringsanlæg og teknologi som anført i nedenstående tabeller. Der må ikke opstaldes dyr i andre bygninger på husdyrbruget. Der må ikke opbevares husdyrgødning på møddingspladser eller i andre opbevaringsanlæg på husdyrbruget:

Stalde og produktioner						
Nr.	Staldafsnit	Staldsystem	Dyr	Ventilation	Miljøteknologi og effekt	Produktionsareal (m ²)
1	Slagtesvin stald 4	Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)	Flexgruppe: Alle svin	Mekanisk	-	178
2	Slagtesvin stald 3	Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)	Flexgruppe: Alle svin	Mekanisk	-	178
3	Slagtesvin stald 2	Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)	Flexgruppe: Alle svin	Mekanisk	-	178
4	Slagtesvin stald 1	Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)	Flexgruppe: Alle svin	Mekanisk	-	178
5	Bufferstald	Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)	Flexgruppe: Alle svin	Mekanisk	-	60
6	Smågrisestald 1	25-49% fast gulv	Flexgruppe: Alle svin	Mekanisk	-	24
7	Smågrisestald 3	25-49% fast gulv	Flexgruppe: Alle svin	Mekanisk	-	24
8	Slagtesvin stald 5	Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)	Flexgruppe: Alle svin	Mekanisk	-	162
9	Slagtesvin stald 6	Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)	Flexgruppe: Alle svin	Mekanisk	-	150
10	Slagtesvin stald 7	Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)	Flexgruppe: Alle svin	Mekanisk	-	229
11	Slagtesvin stald 8	Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)	Flexgruppe: Alle svin	Mekanisk	-	229
I alt						1.590

Opbevaringsanlæg				
Nr.	Anlæg	Teknologi	Effekt af teknologi (Reduktion i %)	Overflade- areal (m ²)
1	GBH 1	-	-	200
2	GBH 2	-	-	494
3	Fortank og vaskeplads	Overdækning	50 %	166
I alt				860

Lugt

- 11) Driften må ikke give anledning til væsentlige lugtgener uden for ejendommens areal. Kommunen har mulighed for på et senere tidspunkt at påbyde lugtreducerende tiltag. Denne mulighed kan tages i anvendelse, hvis Kommunen vurderer, at der forekommer lugtgener, der er væsentligt større end de, der lå til grund for vurderingerne i denne godkendelse

Støj

- 12) Husdyrbrugets bidrag til støjniveauet må ikke overstige følgende grænseværdier, målt ved nabobeboelser:

Ugedag	Tidsinterval	Grænseværdi	Midlingstid
Mandag – fredag	Kl. 07.00-18.00	55 dB(A)	Ref. tid 8 timer
Lørdage	Kl. 07.00-14.00	55 dB(A)	Ref. tid 7 timer
Lørdage	Kl. 14.00-18.00	45 dB(A)	Ref. tid 4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45 dB(A)	Ref. tid 8 timer
Aften	Kl. 18.00-22.00	45 dB(A)	Ref. tid 1 timer
Nat	Kl. 22.00-07.00	40 dB(A)	Ref. tid ½ timer

Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige ovenstående grænseværdier med mere end 15 dB(A) ved alle beboelser. Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn. Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden

Såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj er velbegrundede, skal husdyrbruget for egen regning eftervise, at de stillede støjkrav er overholdt

Almindelig kørsel med traktorer og andre maskiner er ikke omfattet af støjkravet

Lys

- 13) Udendørs belysning skal være forsynet med bevægelsessensor, der sikrer at lyset kun er tændt i op til en halv time ad gangen, medmindre der er nødvendig aktivitet på anlægget

Skadedyr

- 14) Der skal udføres en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi

Gødningshåndtering

- 15) Inden udpumpning af gylle fra staldene skal det sikres, at gyllebeholderen kan rumme den mængde gylle, der påtænkes udpumpet. Hvis der forekommer spild, skal det straks opsamles
- 16) Husdyrbruget skal til enhver tid råde over en opbevaringskapacitet på 9 måneder, til husdyrgødning, restvand og vaskevand m.v.

Affald

- 17) Kvitteringer for leveret affald til henholdsvis miljøstation, genanvendelse og forbrænding skal gemmes i minimum 5 år, og fremvises på Kommunens forlangende
- 18) Affald skal sorteres efter type, opbevares, transporteres og bortskaffes i henhold til det til enhver tid gældende regulativ for Morsø Kommune

Driftsforstyrrelser og uheld

- 19) Bedriften skal indrettes og drives, så spild og andet ukontrolleret udslip af forurenende stoffer forhindres eller forebygges, og sådan at skadernes omfang begrænses, hvis der alligevel sker uheld. Ved uheld, der afstedkommer risiko for forurening af miljøet, skal beredskabet straks kontaktes via tlf. 112
- 20) Der skal altid foreligge en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld. Beredskabsplanen skal kontrolleres/revideres mindst 1 gang om året, samt såfremt det viser sig nødvendigt. I tilfælde af uheld skal disse noteres særskilt i en logbog. Beredskabsplanen skal kunne forevises ved tilsyn
- 21) Beredskabsplanens indhold skal være tilgængelig og kendt af husdyrbrugets ansatte og øvrige som arbejder på husdyrbruget, og udleveres til indsatsleder og miljømyndighed i forbindelse med uheld, forurenninger, brand og lignende. Ved anvendelse af udenlandsk arbejdskraft skal personalet have adgang til en udgave af beredskabsplanen på et for dem forståeligt sprog

Husdyrbrugets ophør

- 22) Hvis husdyrbruget ophører med driften, skal det sikres, at der sker en oprydning på ejendommen for at forebygge forurening. Ved husdyrbrugets ophør skal alle gyllebeholdere, fortanke og gyllekældre på ejendommen tømmes. Alle staldanlæg og foderopbevaringsanlæg skal rengøres og alt affald bortskaffes i henhold til gældende lovgivning
- 23) Morsø Kommune skal kontaktes med henblik på at aftale hvilke foranstaltninger, der skal til for at fjerne forurenende kilder, herunder bygninger, silo eller tankanlæg

6 Begrundelse for vilkår

Godkendelsen er givet på en række vilkår, der samlet har til formål at sikre, at husdyrbruget bliver drevet på en hensigtsmæssig måde, og med en minimal risiko for at skade miljøet utilsigtet. En lang række forhold er i dag omfattet af den generelle lovgivning i Husdyrgødningsbekendtgørelsen, men Morsø Kommune har tilføjet enkelte vilkår. Begrundelse for vilkårene er beskrevet herunder.

Generelle vilkår

Vilkåret om tilgængelighed er stillet for at imødegå, at der skal opstå tvivl om ansvarsfordelingen, særligt i tilfælde hvor husdyrene på en ejendom er ejet af en anden end ejendommens ejer. Vilkåret er desuden relevant i de tilfælde, hvor den daglige drift og tilstedeværelse på husdyrbruget er uddelegeret til en driftsleder.

Vilkåret om indretning og drift i henhold til ansøgningsmaterialet er stillet, for at sikre at husdyrbruget ikke indrettes og drives på en måde, der afviger væsentligt fra det projekt, kommunen har foretaget sine vurderinger på.

Husdyrbrugets anvendelse af BAT

For at sikre, at husdyrbruget udvikler sig i takt med de stigende krav til ressourcebevidsthed og miljøforhold, er det væsentligt at foretage en vurdering af anvendelsen af ressourcer og emission af forurenende stoffer fra produktionen.

Et af Husdyrbruglovens hovedformål er, at det særligt skal tilsigtes at fremme anvendelsen af bedste tilgængelige teknik (BAT), herunder renere teknologi, således at ressourceforbruget og tabene af forurenende stoffer til omgivelserne bliver mindst mulig. BAT er således et bredt begreb, der for husdyrbrug omfatter alle anvendte teknikker og miljøteknologi til nedbringelse af forurening.

Hvorvidt husdyrbruget lever op til kravet om anvendelse af BAT beror på en helhedsvurdering under hensyntagen til proportionalitetsprincippet. Der skal således være en miljøeffekt af investeringen, der står i forhold til omkostningerne, for at anvendelsen af den miljøforbedrende teknik kan defineres som værende BAT. Ligesom der skal tages hensyn til teknikkernes tekniske og praktiske egnethed som virkemiddel til nedbringelse af forurening. Endelig skal der ved vurderingen af hvad der i det konkrete tilfælde er BAT, tages hensyn til landbrugssektorens økonomiske muligheder.

For at sikre at BAT opnås og fastholdes, stilles vilkårene 3 - 9.

Husdyrbrugets anlæg

Indretning og drift

Der er stillet vilkår, der skal fastholde ansøger på de produktionsarealer og øvrige oplysninger, der ligger til grund for Morsø Kommunes godkendelse.

Lugt

Husdyrgodkendelse.dk har lavet en beregning af lugten efter henholdsvis den nye lugtvejledning og FMK-vejledningen. Geneafstanden fastsættes i hvert enkelt tilfælde på baggrund af den længste geneafstand beregnet efter de to vejledninger.

Der stilles vilkår om at driften ikke må give anledning til væsentlige lugtgener, samt at Kommunen har mulighed for på et senere tidspunkt at påbyde lugtreducerende tiltag, hvis Kommunen vurderer at der forekommer lugtgener, der er væsentligt større end de, der ligger til grund for ovennævnte vurdering.

Støj

For også fremadrettet at sikre de nærmeste nabobeboelser og fritidshuse mod væsentlige støjgener, stilles der vilkår til det maksimale bidrag til den samlede støjbelastning.

Lys

For at sikre de nærmeste nabobeboelser og fritidshuse mod væsentlige lysgener, stilles der vilkår til udendørs belysning.

Skadedyr

For også i fremtiden at kunne sikre naboer, vil der blive stillet vilkår om fortsat at bekæmpe fluer i overensstemmelse med retningslinjerne fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Gødningshåndtering

På Gammelvold 8 er opbevaringskapaciteten i gyllebeholderne 3.300 m³ og det samlede overfladeareal er 694 m².

Der er stillet vilkår om, at der inden udpumpning af gylle fra staldene skal sikres, at gyllebeholderne kan rumme den udpumpede mængde samt at spild skal opsamles. Dette sker for at mindske risikoen for utilsigtet gyllespild på jorden.

Opbevaringskapaciteten på anlægget er i dag vurderet til under 9 måneder af Morsø Kommune. Da det er en væsentlig forudsætning for hensigtsmæssig ud kørsel af husdyrgødning, er der stillet vilkår om, at der er mindst 9 måneders opbevaringskapacitet til rådighed for husdyrproduktionen.

Morsø Kommune vurderer, at der er taget tilstrækkeligt hensyn med vilkårene, således at gødningsopbevaring, -håndtering og -udbringning ikke er til væsentlig gene for omgivelserne eller skade for miljøet.

Affald

Ansøger skal til enhver tid efterleve reglerne i bekendtgørelse om opbevaring af døde dyr³, samt håndtere og bortskaffe affald i overensstemmelse med kommunens regulativer. Der stilles vilkår til at kvitteringer for leveret affald til henholdsvis miljøstation, genanvendelse og forbrænding skal gemmes i minimum 5 år, og fremvises på tilsynsmyndighedens forlangende. Det er BAT at styre sine ressourcer, også når de er forbrugt.

---

³ Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde dyr nr. 558 af 1. juni 2011

Driftsforstyrrelser og uheld

Den største risiko for uheld vurderes at kunne ske i forbindelse med opbevaring og håndtering af flydende husdyrgødning, enten ved sprængning af beholder eller uheld i forbindelse med håndtering af gylle. Endvidere kan der ske uheld ved pumpning af gylle fra staldanlæg til fortank.

Der stilles vilkår om at alarmcentralen skal alarmeres, hvis der sker et uheld. Der stilles desuden vilkår om at beredskabsplanen skal opdateret, være tilgængelig og kendt af de ansatte, samt ved anvendelse af udenlandsk arbejdskraft oversættes til et for dem forståeligt sprog.

Vilkårene er stillet for at sikre, at de ansatte på husdyrbruget kan reagere hensigtsmæssigt på en situation, hvor der kan ske skade på miljøet.

Husdyrbrugets ophør

Der er stillet to vilkår for at sikre, at husdyrbruget efter sit ophør ikke vil give anledning til skade på miljøet, og for at pålægge driftsherren en dialog med tilsynsmyndigheden om, hvordan anlægget bedst muligt sikres/anvendes efterfølgende.

Husdyrbruget skal fortsat være opmærksom på de generelle regler om ophør for IE-husdyrbrug, jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 46.

7 Ansøgers miljøkonsekvensrapport

Dette afsnit indeholder de oplysninger, ansøger og dennes konsulent har afgivet i forbindelse med ansøgningen. Morsø Kommunes vurdering i Afsnit 4 er baseret på disse oplysninger, samt ansøgningen på husdyrgodkendelse.dk og Kommunens eget kendskab til de lokale forhold. Alle oplysninger til punkterne A1 – A5 fremgår af Afsnit 1 på side 3.

Ikke-teknisk resumé

Der søges om godkendelse til slagtesvinsbesætning i eksisterende staldanlæg med et produktionsareal på ca. 1.590 m², og med en ammoniakemission på 3.638 kg NH₃-N pr. år. For at kunne ændre i produktionen og staldindretning uden fornyet godkendelse, er ansøgningen udformet, så staldene senere kan ændres indvendig til fuld flex.

Der anvendes et opbevaringslager bestående af to eksisterende gyllebeholdere uden fast overdækning, med et samlet overfladeareal på 694 m² og en ammoniakemission på 279 kg NH₃-N pr. år. Dertil kommer en nedgravet og overdækket beholder med en ammoniakemission på 33 kg NH₃-N pr. år.

Den samlede ammoniakemissionen fra husdyrbruget bliver 3.949 kg NH₃-N pr. år.

Konsekvenser for omkringboende, natur og miljø

Det er i miljøkonsekvensrapporten vurderet, hvilke konsekvenser det ansøgte vil have for omkringboende og for naturen og miljøet i området.

Lugt:

Beregningerne viser, at alle lovens krav til den maksimale lugtpåvirkning af naboer, samlet bebyggelse og byer er overholdt.

Øvrige gener:

Det vurderes at der ikke vil være væsentlige støjgener i forbindelse med driften. Af støjkloder er der primært tale om ventilationsanlægget på stalden samt transportere, idet øvrig foderhåndtering sker indendørs. Moderne ventilationsanlæg er meget støjsvage, og der forventes ikke væsentlige gener for de omboende.

Der ændres ikke i transportforhold. Transporter forekommer i forbindelse med afhentning af dyr, levering af fodermidler, gylle/gødning, eget korn og lignende.

Husdyrbrugets drift forventes ikke at kunne medvirke til væsentlige støvgener uden for ejendommen.

Landskab:

Det ansøgte vil ikke få nogen indvirkning på landskabet i området, da det er eksisterende bygninger og de er delvis skærmet af træer.

Påvirkning af natur:

Beregningerne viser, at hverken natur beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU-regler, vil modtage mere ammoniak end de grænser, der er sat herfor i lovgivningen

Eventuelle levesteder for bilag IV-dyrearter i området forventes ligeledes ikke at blive påvirket af husdyrproduktionen på ejendommen.

Bedste tilgængelige teknik (BAT):

For husdyrbrug er der krav om altid at anvende den bedst tilgængelige teknik. I forhold til at begrænse ammoniakfordampningen er dette i lovgivningen omsat til et bestemt krav til mængden af ammoniak der må komme fra husdyrbruget. I det ansøgte projekt bygges der ikke nyt eller renoveres gulv, men der tages to nye staldafsnit i eksisterende bygninger i brug.

BAT-niveauet er derfor udregnet i www.husdyrgodkendelse.dk til 3.952 kg NH₃-N/år. BAT-kravet er således overholdt med 3 kg NH₃-N/år.

Begrænsning af ammoniakfordampning:

Med opfyldelse af BAT-krav, og uden stigning i ammoniakemissionen, strider det ansøgte ikke mod målet for fald i ammoniakemissionen i Danmark.

På baggrund heraf vurderes det, at ammoniakemissionen fra det godkendte produktionsareal på Gammelvold 8 ikke vil påvirke miljøet, luften eller menneskers sundhed i højere grad end i dag.

Alternative teknologier:

I forbindelse med ansøgningen er flere forskellige ammoniakreducerende teknologier blevet overvejet. Overdækning af gyllebeholderne og etablering af gyllekøling har været blandt overvejelserne, men da projektet overholder gældende krav til udledning, er ingen af de overvejede teknologier taget med i ansøgningen.

Det er vurderet at alle alternativer vil medføre en væsentlig og ikke proportional belastning af bedriftens økonomiske produktionsresultat, og alternativerne er derfor fravalgt.

Alternative løsninger:

Den eneste øvrige alternative løsning er at fortsætte husdyrbruget med uændret drift. Dette vil fastholde ansøger på en uhensigtsmæssig produktion, der ikke udnytter produktionsarealet fuldt ud. Det ansøgte vurderes derfor at være det bedst mulige alternativ for produktionen.

Ophør:

Hvis husdyrbruget ophører, vil der blive tømt og rengjort stalde og gødningsopbevaringsanlæg. Foderlagre vil blive tømt og rengjort. Affald bortskaffes i henhold til Kommunens direktiver, og der vil blive gjort grundigt rent for at undgå tilløb af skadedyr eller risiko for miljøuheld.

Hvis driftsbygningerne er udtjente, vil de blive revet ned.

Der vil i forbindelse med et eventuelt ophør blive foretaget en vurdering af jordens og grundvandets forureningstilstand samt en risikovurdering med hensyn til menneskers sundhed og miljøet.

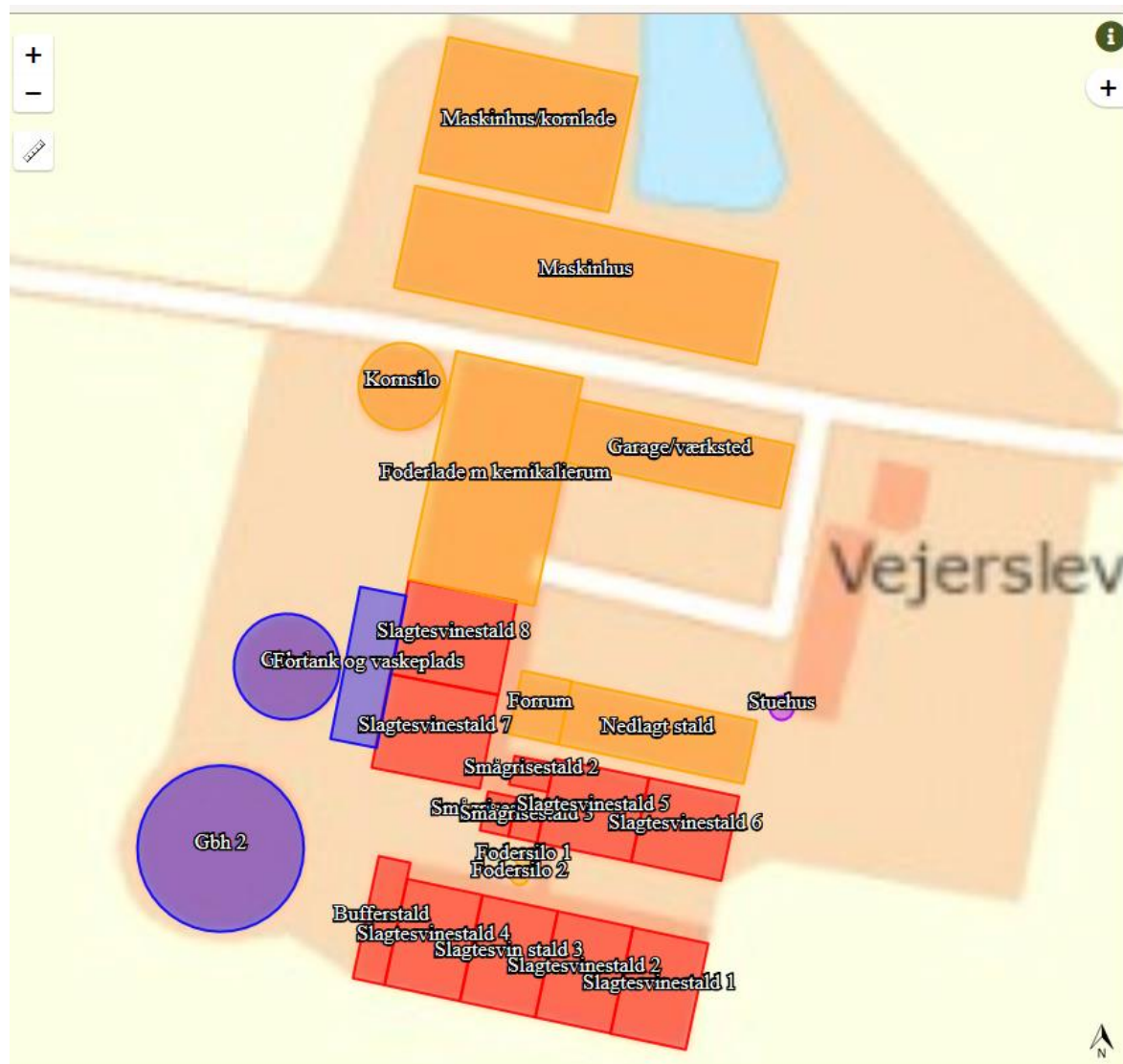
Såfremt risikovurderingen viser, at anlægget kan udgøre en væsentlig risiko for menneskers sundhed eller miljøet, vil der samtidig blive indsendt et oplæg til foranstaltninger der sikrer, at en sådan risiko ikke bliver en realitet.

Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

Indretning og drift af anlæg m.m.

Driftsbygningerne på Gammelvold 8 består af staldbygninger til slagtesvineproduktion med produktionsareal på i alt ca. 1.614 m². Der til kommer to gyllebeholdere på 600 m³ og 2.300 m³ og en fortank på 400 m³.

Godkendelsen er søgt som en godkendelse med flex, så Niels Dissing Clausen kan få mest mulig fleksibilitet i sin produktion. Detaljeret oversigt over stalde og gulvtyper kan ses i nedenstående skema:

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Slagtesvinestald 4	190	Mekanisk ventilation	6 m	(#256004) Flexgruppe: Alle svin; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)	0	178
Slagtesvin stald 3	190	Mekanisk ventilation	6 m	(#256044) Flexgruppe: Alle svin; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)	0	178
Slagtesvinestald 2	190	Mekanisk ventilation	6 m	(#282181) Flexgruppe: Alle svin; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)	0	178
Slagtesvinestald 1	190	Mekanisk ventilation	6 m	(#282182) Flexgruppe: Alle svin; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)	0	178
Bufferstald	92	Mekanisk ventilation	6 m	(#282183) Flexgruppe: Alle svin; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)	0	60
Smågriseald 1	26	Mekanisk ventilation	6 m	(#309894) Flexgruppe: Alle svin; 25-49 % fast gulv	0	24
Smågriseald 3	26	Mekanisk ventilation	6 m	(#309892) Flexgruppe: Alle svin; 25-49 % fast gulv	0	24
Slagtesvinestald 5	188	Mekanisk ventilation	6 m	(#282188) Flexgruppe: Alle svin; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)	0	162
Slagtesvinestald 6	180	Mekanisk ventilation	6 m	(#282198) Flexgruppe: Alle svin; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)	0	150
Slagtesvinestald 7	240	Mekanisk ventilation	6 m	(#282190) Flexgruppe: Alle svin; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)	0	229
Slagtesvinestald 8	239	Mekanisk ventilation	6 m	(#282189) Flexgruppe: Alle svin; Fulldrænet gulv (kummer under hele arealet)	0	229
Sum						1590

Flydende husdyrgødning opbevares dels i gyllekanaler og nedgravet beholder, og dels i anlæggets gyllebeholdere som angives i tabellen herunder:

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Gbh 1	Flydende				200
Gbh 2	Flydende				494
Fortank og vaskeplads	Flydende				166

Beholderne er placeret omkring driftsbygningerne som er vist på Bilag 2.

Beholdernes bunde og vægge er tætte og beskyttede mod tæring. Kontrolleres hvert 10. år af en autoriseret kontrollant. Derudover tømmes de som hovedregel én gang årligt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse.

Håndtering af husdyrgødning på anlægget sker i overensstemmelse med lovens krav. Der er indført procedurer og foretaget diverse foranstaltninger for at begrænse uheld og omfanget af eventuelle uheld.

- Pumpning af gylle sker under overvågning.
- Læsning af gyllevogne sker med sugekran og foregår under overvågning.

Det vurderes at gyllen opbevares og håndteres på en måde som minimerer risikoen for gylleuheld på husdyrbruget. Opbevaring og håndtering af husdyrgødningen forventes ikke at medføre risici, der kan have en væsentlig negativ indvirkning på miljøet.

Der er ingen biaktiviteter på ejendommen.

Anlægsarbejder, bygningsændringer m.m.

De eksisterende stalde ønskes godkendt efter den nye Husdyrbruglov. Der ændres ikke på det visuelle indtryk af anlægget.

Forhold til andre husdyrbrug

Ansøger driver også slagtesvinsproduktion på Bjørnsagervej 5, 7980 Vils. Bjørnsagervej 5 er ikke teknisk og forureningsmæssigt forbundet med det ansøgte.

Beliggenhed og omgivelser

Etablering, udvidelse og ændring af anlæg, der medfører forøget forurening eller forøgede gener for omgivelserne skal overholde afstandskravene i lovens §§ 6, 7 og 8.

Afstande § 6:

Område	Afstand, meter	Beskrivelse	Afstandskrav, meter
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens fremtidige byzone eller sommerhusområde	Ca. 2.200	Vejerslev by	50
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	Ca. 2.200	Vejerslev by	50
Nabobeboelse uden landbrugspligt	542	Gammelvold 4	50

Afstande § 7:

Naturkategori	Afstand, meter	Beskrivelse	Afstandskrav, meter
Kategori 1-natur	Ca. 6.500	Surt overdrev ved Thissinghuse	10
Kategori 2-natur	Ca. 5.000	Overdrev nord for Højris Skov	10
Kategori 3-natur	Ca. 450	Mose vest for Storup å	-

Afstande § 8:

Nærmeste...	Afstand meter	Beskrivelse	Afstandskrav, meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	Ca. 100	Gammelvold 8	25

Fælles vandindvindingsanlæg	Ca. 3.100	Centrum-Ljørslev vandværk	50
Vandløb, dræn og søer over 100 m ²	Ca. 122	Gammelvold 8 sø	15
Privat fælles vej/ offentlig vej	Ca. 190	Gammelvold (off. vej)	15
Levnedsmiddelvirksomhed	-	Ingen på ejendommen	25
Beboelse på samme ejendom	38	Stuehus gammelvold 8	15
Naboskel	Ca. 190	Gammelvold (off. Vej)	30

Som det fremgår af ovenstående skema er alle afstandskrav i husdyrgodkendelseslovens §§ 6, 7 og 8 overholdt.

Landskabs- og planmæssige forhold

Gammelvold 8 ligger uden for områder der i Kommuneplanen er udpeget som naturbeskyttelsesområde og økologisk forbindelsesområde. Der er ingen geologiske interesser i området, lige som der heller ikke er fredede områder eller natur- og vildtreservater. Nærmeste Natura2000 område (Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø) med habitatnatur ligger 3,3 km vest sydvest for gården.

Landskabskarakteren i Midtmors Syd-området er domineret af et overvejende storbakked og jævnt bundmorænelandskab, intensivt dyrkede middelstore til store markfelter opdelt af jorddiger og hegn, spredtliggende gårde og husmandssteder, samt de ti landsbyer Elsø, Frøslev, Mollerup, Ovtrup, Vils, Ørding, Centrum, Fredsø, Lødderup og Vejerslev.

Landsbyerne ligger overvejende ved overgangen fra morænefladen til de omkringliggende landskabskarakterområder.

Dette er især fremtrædende i den nordlige og den østlige del af området. Der er en relativt høj tæthed af gårde og husmandssteder, som ligger spredt i hele området uden at følge et markant mønster. Dog er der umiddelbart nord for området Blidstrup Mark to markante husmandsudstyknings, hvor husmandstederne ligger tæt langs et nord-/sydgående vejforløb.

Landsbyer og gårde er helt eller delvist omgivet af skærmende beplantning, og har et overvejende grønt udtryk.

Landskabet fremstår overordnet set enkelt og transparent afgrænset. I den nordlige og centrale del af området er landskabet dog på grund af de topografiske forhold, tætte hegn og bevoksede diger meget lukket, mens graden af åbenhed er større i den centrale del af området syd for Frøslevvang og i den sydlige del af området omkring Møllersminde. Kontrasterende hertil er der enkelte steder i området mulighed for lange kig ind i og udover tilstødende karakterområder.

Landskabet rummer udover disse enkelte lange kig ingen særlige visuelle oplevelsesmuligheder.

Tre af områdets kirker har en markant beliggenhed og ses på stor afstand, hvilket især gælder for Lødderup kirke.

Landskabskarakterens oprindelse

Den dominerende landskabskarakter i Midtmors Syd-området har, ligesom de andre områder på Mors, sin oprindelse i tiden omkring udskiftningen. De mønstre i landskabet, der herved blev skabt i form af jorddiger og spredtliggende gårde, er overvejende velbevaret.

	Ja	Nej
Naturområder med særlige beskyttelsesinteresser mv.:		X
Områder med særlig landskabelig værdi:		X
Områder med særlig geologisk interesse:		X
Rekreative interesseområder:		X
Værdifulde kulturmiljøer og bevaringsværdige landsbyer:		X
Kirkeomgivelser:		X
Kystnærhedszonen:		X
Lavsundsarealer inkl. evt. okkerklassificering		X
Kirkebyggelinje:		X
Fortidsmindebeskyttelseslinje:	X	
Fredede områder:		X
Beskyttede sten- og jorddiger:		X

Anlægget ligger inden for fortidsmindebeskyttelseslinje af en rundhøj. Rundhøjen er dog ikke fysisk eksisterende (Flyfoto tilbage til 1945 viser at højen allerede var fjernet før den tid) og husdyrbruget søger ikke om nyt byggeri. Derfor vurderes det at der kan dispenseres fra fortidsmindebeskyttelseslinjen.

Samlet set vurderes det på baggrund af ovenstående, at Gammelvold 8 er en god beliggenhed for et større husdyrbrug, der ikke er i konflikt med udpegninger i lokal- og kommuneplaner og ikke vil have en negativ indvirkning på det landskabelige.

Ammoniakemission

Ammoniakemissionen fra husdyrbruget målt i kg NH₃-N for hhv. ansøgt drift, nudrift og 8-års drift kan ses i nedenstående skema:

Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager) ? i

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	3637,8	311,0	3948,8
Nudrift	3592,2	311,0	3903,2
8 års-drift	3592,2	311,0	3903,2

Tabet af ammoniak fra landbrugsvirksomheder vil afsættes i de omkringliggende naturområder, og kan medføre ændringer af kvælstofsårbare naturtyper, med faldende artsrigdom, og dominans af få ret almindelige plantearter til følge.

En oversigt over ammoniakbelastningen fra anlægget til nærliggende natur kan ses i nedenstående skema:

Samlet resultat af ammoniakberegninger ? i

Samlet emission: **3948,8** (kg NH₃-N/år)   Meremission (8 års-drift): **45,6** (kg NH₃-N/år)   Meremission (nudrift): **45,6** (kg NH₃-N/år)

Oversigt af naturpunkter ? i

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Surt overdrev	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Mose v Storup å (Vest)	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,5
Mose N	Kategori 3	Ansøger	2	Bn	0,0	0,0	0,2
Overdrev	Kategori 3	Ansøger	2	Mk	0,0	0,0	0,1
Skov	Kategori 3	Ansøger	2	S	0,0	0,0	0,1
Mose	Kategori 3	Ansøger	2	Mk	0,0	0,0	0,1
Overdrev	Kategori 2	Ansøger	2	Mk	0,0	0,0	0,0
Habitat	Kategori 1	Ansøger	2	Mk	0,0	0,0	0,0

Ved kategori 1 natur, skal der foretages en vurdering i forhold til kumulationsmodellen jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 26. Til hjælp kan kortlaget "kumulation" i husdyrgodkendelse.dk's kort anvendes.

Nærmeste kategori 1-natur ligger ca. 6,5 km sydvest for anlægget, i form af et surt overdrev. Mer- og totalbelastningen til dette areal fra stald og lager er beregnet til 0,0 kg NH₃-N/år i ansøgningssystemet. Kravet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er derfor overholdt.

Nærmeste kategori 2 natur er et overdrev, der ligger øst sydøst for Gammelvold 8. Afstanden hertil er ca. 5 km. Mer- og totalbelastningen til disse arealer fra stald og lager er beregnet til 0,0 kg NH₃-N/år i ansøgningssystemet. Der er tale om kategori 2-natur, hvortil husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens krav er en totaldeposition på maksimalt 1 kg NH₃-N/år.

Nærmeste Natura2000 område (Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø) med habitatnatur ligger 3,3 km sydvest for gården. Mer- og totalbelastningen til dette areal fra stald og lager er beregnet til 0,0 kg NH₃-N/år i ansøgningsystemet. Kravet i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er derfor overholdt.

Nordvest for husdyrbruget - i en afstand af ca. 1.400 meter fra anlægget – ligger en § 3 registreret mose. Ammoniakdepositionen fra anlægget vil være 0,0 kg NH₃-N/år i merdeposition i forhold til nudrift og 8-årsdrift. Totaldeposition i mosen er 0,1 kg NH₃-N/år.

På baggrund heraf vurderes det, at ammoniakemissionen fra det godkendte produktionsareal på Gammelvold 8 ikke vil påvirke naturpunkterne i en væsentlig negativ retning.

Bilag IV-arter:

Arter beskyttet ifølge habitatdirektivets bilag IV må ikke fanges, slås ihjel eller forstyrres med vilje, og deres levesteder må ikke beskadiges eller ødelægges. Der er ifølge Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007, Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV registreret følgende bilag IV-arter i området omkring anlægget:

Der er i 2011, 2012 & 2017 konstateret odder syd for Vejerslev Mølle (Storup Å) som eneste Bilag VI art, i nærheden af Gammelvold 8, 7980 Vils.

2011: <http://naturereport.miljoportal.dk/568084>

2017: <http://naturereport.miljoportal.dk/798467>

Samlet set vurderes det på baggrund af ovenstående, at Gammelvold 8 er en god beliggenhed for et større husdyrbrug, der ikke vil have en negativ indvirkning på forekomsten af bilag IV-arter i området. Afstanden er så stor at det ikke vurderes at påvirke arter og overvågning, da der ikke er tale om en udvidelse men en miljøgodkendelse af det eksisterende anlæg.

Lugtemission

Husdyrgodkendelse.dk har lavet en beregning af lugten efter henholdsvis den nye lugtvejledning og FMK-vejledningen. Geneafstanden fastsættes i hvert enkelt tilfælde på baggrund af den længste geneafstand beregnet efter de to vejledninger.

Samlet resultat af lugtberegning ? i

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Gammel Møllevvej 6	2	NY	235,1	282,1	826,8	Ja ▼
Gammelvold 4	2	NY	235,1	282,1	564,5	Ja ▼
Blidstrupmark 16	2	NY	498,1	538	2447,7	Ja ▼
Kongehøjvej 6	2	NY	498,1	597,8	2579	Ja ▼
Smedebjergevej 72	0	NY	498,1	498,1	2242,5	Ja ▼
Vejerslev By, Vejerslev	2	NY	658,1	789,7	2267,8	Ja ▼
Ørding By, Ørding	2	NY	658,1	750,2	3161,3	Ja ▼

Forklaring til samlet resultat af lugtberegning

* Geneafstanden fra NY modellen er 0, selvom der er en faktisk lugt fra staldgruppen. Dette skyldes at lugten er for lav til at lugtspredningen kan beregnes.

Konsekvenszone: 650 m

Der er foretaget beregninger til byzone, til nabobeboelse og til samlet bebyggelse. Lugtkravet er overholdt til alle.

Lugtemission fra staldene begrænses ved god hygiejnisk standard. Der forventes kun lugtbidrag fra gylletanken ved omrøring og kortvarigt ved transport.

Der er i forbindelse med lugtberegningen indregnet en kumulativ effekt på to andre husdyrbrug for alle punkter

På baggrund af ovenstående og med udgangspunkt i beregningerne foretaget i ansøgningssystemet vurderes det, at lugtemissionen fra produktionsarealet på husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige gener for omkringboende, og generelt ikke vil påvirke menneskers sundhed.

Emissioner og genepåvirkninger

Støj

Beskrivelse:

Støj kan forekomme fra ventilationsanlæg, af- og pålæsning af grise, forarbejdning og transport af foder, kørsel med landbrugsmaskiner og øvrig transport til og fra anlægget.

Ventilationen er i udleveringsrum og stald 1, 4, 7 og 8 er diffus mekanisk med vægventiler. Stald 5 og 6 er med ligetryksventilation og vægventiler. Der er alarm og nødopluk på ventilationsanlægget i tilfælde af strømsvigt.

Der vil ind imellem blive brugt en kompressor og en højtryksrenser.

Tiltag:

Til daglig vil der være begrænset støj fra foderanlæg og motoriserede køretøjer .

Transporter til og fra anlægget vil primært foregå i dagtimer, mens ventilationsstøj må forventes hele døgnet. Da vinduer og døre normalt vis er lukkede i svinebesætninger, vil støjniveauet fra dyrene i stalden være meget lavt.

Vurdering:

Anlæggets beliggenhed i relativ lang afstand fra naboer gør at støjgener fra produktionen vil være meget begrænsede.

Det er et eksisterende anlæg og støjen vurderes normal ift. andre landbrug med samme produktion.

Det vurderes samlet set ikke, at husdyrbruget vil medføre væsentligt støjgener i nærmiljøet eller bidrage til forringelse af menneskers sundhed.

Lys

Beskrivelse:

I staldene er lyset tændt efter behov i tidsrummet 6 - 22. Som udgangspunkt vil der ikke være belysning i staldene om natten.

Ved staldanlægget er der udendørslys som udelukkende bruges når der flyttes grise. Lyset er placeret, så det er muligt at orientere sig ved udleveringsrampen.

Tiltag:

Som udgangspunkt vil der ikke være belysning udenfor bygningerne om natten, med undtagelse af levering af slagtesvin.

Vurdering:

Det vurderes ikke at Gammelvold 8 vil medføre væsentlige lysgener. Lyset ved udleveringen er kun tændt ved ind- eller udlevering af grise og kan ikke ses af naboer. Det forventes ikke at anlæggets belysning vil påvirkning omgivelserne, herunder landskabet og mennesker, i negativ retning.

Fluer og skadedyr

Med anvendelse af gift søges gener fra skadedyr minimeret.

Rotter:

Gnavere forebygges ved renholdelse af anlægget, og der er en aftale med Nomus om bekæmpelse.

Fluegener:

Forebyggelse af flueproblemer vil ske ved renholdelse af anlægget.

Hvis der konstateres problemer med fluer, vil der blive foretaget effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Vurdering:

Med anvendelse af gift vil gener fra skadedyr være minimal. Det vurderes ikke at det ansøgte vil medføre væsentlige gener for omgivelserne, herunder menneskers sundhed, som følge af skadedyr.

Støv

Beskrivelse:

Transporter, foderopbevaring og ventilation.

Tiltag:

Der kan forventes minimale støvgener i forbindelse med transport til og fra anlægget, som søges mindsket via hensynsfuld kørsel forbi beboelse.

Støvgener i forbindelse med opbevaring af korn på anlægget vil kun forekomme i området omkring fodersiloen, da påslaget er placeret inde i foderladen.

Vurdering:

Det vurderes derfor ikke, at det ansøgte vil medføre væsentlige gener for omgivelserne, herunder menneskers sundhed som følge af ovenstående tiltag.

Transport

Antallet af transport forventes ikke at stige med denne godkendelse.

Det er oplyst, at der altid udvises størst mulige hensyn ved transport forbi beboelse, og transport til og fra anlægget foregår også via indkørslen fra Gammelvold, som ikke påvirker naboer i området.

Transporter	Nudrift	Ansøgt drift
	Antal/år	Antal/år
Kørsel med dyr	79	79
Afhentning af døde dyr	150	150
Fodertransporter *	156	156
Korn, høst	150	150
Gylletransporter	200	200
Gylletransporter flytning	20	20
Olie	12	12
Renovation	5	5
Transporter i alt	772	772

* Fodertransporter til anlægget foregår fra Bjørnsagervej 5, 7980 Vils, da foder bliver lavet her

Ved transport til og fra anlægget, søger ansøger altid for at udvise største mulige hensyn til omgivelserne, så der ikke opstår unødvendige gener.

Transportvejen til og fra Gammelvold 8 er Gammelvold, som har forbindelse til Smedebjergervej, hvor transporterne skal igennem Vejerslev og Vils. Dog kan transporterne også vælge Gl. Møllevvej og Malhøj for at komme ud på Næssundvej, gennem Vils og videre til A26. Det vil derfor ikke være den store forskel gennemæssigt, om der køres den ene eller anden vej.

Oversigtforholdene ved anlægget er gode.

Størstedelen af transporterne er kørsel med dyr, foder og husdyrgødning. Antallet af transporter forventes som det ses i tabellen ovenfor.

I alt vurderes det, at antallet af transporter både før og efter godkendelsen vil være omkring 772 transporter om året.

På baggrund af ovenstående vurderes det derfor at transporter til og fra anlægget ikke vil medføre væsentlig negativ påvirkning på miljøet, herunder befolkningens sundhed. Det vurderes i øvrigt ikke, at antallet af transporter er uforholdsmæssigt stort, og ikke er større end hvad der kan forventes af et husdyrbrug i denne størrelse.

Samlet vurdering af potentielle genepåvirkninger

Der er redegjort for eventuelle genepåvirkninger ved lugt, støv, lys, støj, skadedyr, fluer og transporter.

Det vurderes at ansøger i alt væsentligt har taget hensyn til naboer og øvrigt miljø i relation til mulige genepåvirkninger fra produktionen.

Risikoelementer vedrørende miljøforhold

Beskrivelse af risici:

- Utæthed i gyllebeholder
- Overløb af gylle

Beskrivelse af mulige uheld:

Største risiko for uheld vurderes at kunne ske i forbindelse med opbevaring og håndtering af flydende husdyrgødning.

Beskrivelse af risikominimering/BAT:

Gyllebeholderne er etableret således at bund og vægge er tætte, og den kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Gyllebeholderne tømmes regelmæssigt af hensyn til vedligeholdelse og inspektion. Den mindste af gyllebeholderne er overdækket.

Gyllevognene vil fyldes med sugestuds. Herved elimineres mulighederne for gyllesplid i forbindelse med pumpefejl og påfyldning af gyllevogn. Anvendelse af sugestuds betragtes som den mest miljøforsvarlige måde at fylde gyllevognen.

Samlet vurderes gylleopbevaringen at leve op til BAT.

Endvidere bemærkes, at anlægget er under dagligt opsyn. Alle medarbejdere vil desuden blive instrueret i forholdsregler i tilfælde af uheld.

Udslip af miljøskadelige stoffer:

Hvor der opstår uheld med risiko for udslip af skadelige stoffer, kontaktes kommunens miljøberedskab.

Ved større overløb eller ved brud på gylletank,
Olie- eller kemikaliesplid – RING 112

Oplys:

- Navn, adresse og tlf.nr der ringes fra.
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring
- Forsøg herefter at begrænse forureningens omfang ved at afskære spildet fra at løbe i dræn eller vandløb.

Ved mindre spild:

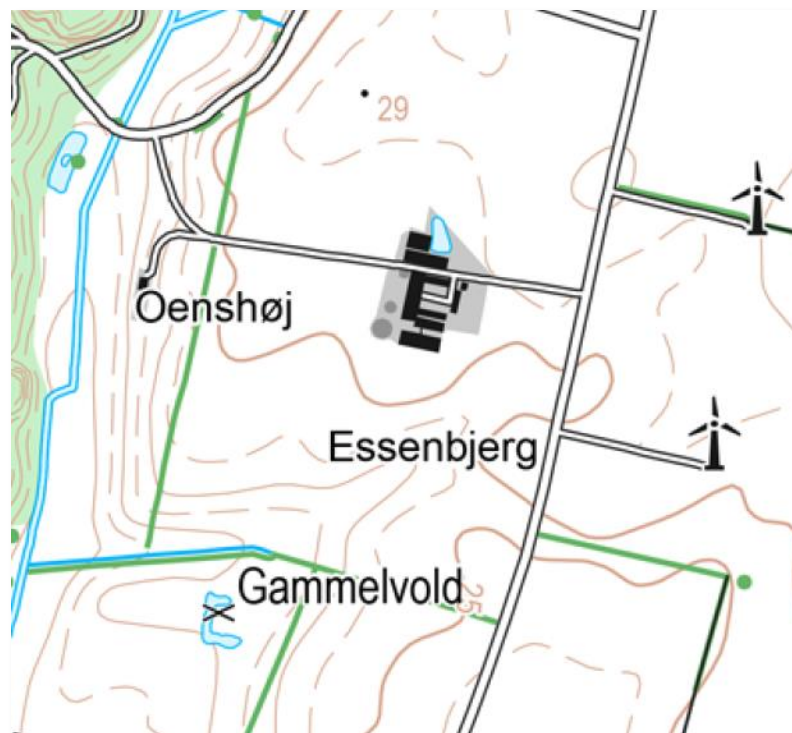
- Kontakt miljømyndighed på tlf.: 112
- Kontakt ejer på tlf.: Niels 2444 0226/ Niels Jørgen 2012 7689
- Lav opdæmning for at undgå spildet løber til dræn/vandløb

Er spildet løbet i dræn eller vandløb:

- Ring 112
- Forsøg at opdæmme vandløbet med jord eller bigballer
- Rendegraver/læssemaskine findes på adressen Gammelvold 5, 7980 Vils

Modtag brandvæsen/miljømyndighed og udlever beredskabsplanen til dem. Strømateriale til opsamling findes i foderlade.

Afstrømning af gylle ved evt. lækage vil strømme mod sydvest ud over marken og mod Storup å. Derfor vil en spærring i denne retning kunne inddæmme en lækage. Nedenfor ses et topgrafisk kort som giver et god indtryk af hvilken retning gyllen vil strømme.

Pesticider og sprøjteudstyr:

Pesticider opbevares i aflåst kemikalierum (se situationsplan).

Olie og kemikalier:

På anlægget er der en dieseltank i maskinhus og uden for mellem foderlade og kornsilo.

Forbruget er 3.600 liter fyringsolie om året, og 60.000 liter diesel brændstof om året

Sker der spild af olie ved tankning og påfyldning, vil dette øjeblikkeligt blive opsamlet.

Vurdering:

Husdyrbrugets olietanke opbevares på fast bund og overholder Olietankbekendtgørelsens krav om opstilling og sløjfning. Det vurderes at der i den daglige håndtering af olien er taget højde for eventuelle risici og minimering heraf.

Der vurderes ikke at være forøget risiko for miljøuheld i forbindelse med håndteringen af olie og brændstof på anlægget.

Ressourceforbrug og affaldsproduktion

Energiforbrug

Staldbelysningen rengøres jævnligt, så nytteværdien af belysningen er optimal i forhold til energiforbruget.

Husdyrbrugets årlige elforbrug til produktionen er 53.000 kWh og forventes ikke at stige med den nye godkendelse.

Der vurderes at husdyrbrugets energiforbrug er inden for rimelighedens grænser for et husdyrbrug af denne størrelse. Det er oplyst at der er fokus på udskiftning af belysning til LED-lys. Det vurderes derfor at der på husdyrbruget er fokus på besparelse af energi, og driften af husdyrbruget forventes ikke at medføre væsentlige følgevirkninger for miljøet.

Vandforbrug

Gården har egen boring. Boringen er placeret ca. 230 meter nordvest for anlægget. Forbruget kendes ikke, da der ikke er måler på.

Staldene kontrolleres dagligt og der udføres småreparationer med det samme eller tilkaldes service, hvis der er behov for det. Vandventiler efterses og spild undgås.

Ved vask af stalde anvendes iblødsætning, hvorefter stalde vaskes med højtryksrensere med koldt vand. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende.

Staldene kontrolleres dagligt og der udføres småreparationer med det samme eller tilkaldes service, hvis der er behov for det.

Det vurderes vandforbruget på husdyrbruget minimeres mest muligt under hensyntagen til både vandressourcen og husdyrbrugets drift.

Der vurderes samlet set, at forbruget af vand og foranstaltninger til at minimere spild er af et sådan omfang, at driften af husdyrbruget vurderes at leve op til principperne for BAT.

Spildevand

Rengøringsvand fra vask af stalde og vand fra vaskeplads tilføres gyllebeholder.

Tagvand går på jorden og videre væk i dræn som overfladevand. Placering af afløb kan ses i beredskabsplanen.

Der vurderes samlet set, at forbruget af vand og foranstaltninger til at minimere spild, er af et sådan et omfang, at driften af husdyrbruget ikke vil medføre væsentlig påvirkning på miljøet.

Affald

Pap, papir og plastaffald opbevares i stor container for enden af stald 4, der tømmes efter aftale af Nordvest renovation, da der er lavet aftale og tegnet abonnement med samme firma. Ikke-genanvendeligt affald håndteres og afsættes i overensstemmelse med Morsø Kommunes Erhvervsaffaldsregulativ.

Der opbevares farligt affald (batterier, medicinrester og tomme medicinflasker) i godkendte beholdere. Dette gør sig også gældende for lysstofrør og spraydåser.

Kemikalier samt mindre mængder rengøringsmidler opbevares under lås i kemikallerum i foderladen.

Medicinflasker rengøres, opbevares i klar sæk i forrum og afsættes efter gældende regler.

Brugte kanyler opbevares i kanyleboks i forrum og ejer afleverer selv boksen til Kommunens genbrugsstation.

Farligt affald afleveres til kommunal modtagestation.

Vurdering:

Affald og evt. restprodukter opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med gældende lovgivning og affaldsdirektiver, og det vurderes ikke at håndteringen heraf kan medføre risiko for forurening af miljøet.

Døde dyr

Døde grise placeres på spalter og under kadaverkappe vest for kornsilo. Der er afhentning efter behov, afhængig af udetemperatur og mindst én gang ugentligt. Pladsen er vist på situations- og afløbsplan (Bilag 2).

Vurdering:

Det vurderes, at døde dyr opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med gældende lovgivning, og det vurderes ikke at håndteringen heraf kan medføre risiko for forurening af miljøet.

Pesticider

Pesticider opbevares i aflåst kemirum.

BAT - Bedste tilgængelige teknik

BAT-niveauet er udregnet i www.husdyrgodkendelse.dk til 3.949 kg NH₃-N/år. BAT-kravet er således overholdt med en margin på 3 kg NH₃-N/år.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3608	344	3952
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3638	311	3949
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	3
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

På baggrund heraf vurderes det, at ammoniakemissionen fra det godkendte produktionsareal på Gammelvold 8 lever op til BAT.

Management og egenkontrol:

På bedriften er der følgende management og egenkontrol:

1. *Uddannelse og træningsprogrammer for personale.*

Bedriftens medarbejdere uddannes løbende efter behov igennem fx ERFA-grupper, kurser og efteruddannelse. Medarbejderne er orienteret om at husdyrbruget er miljøgodkendt, og er bevidste og informerede om det ansvar og de vilkår, der dermed følger.

2. *Registrering af vand, energi, foder, spild, forbrug af handels- og husdyrgødning.*

Der føres løbende kontrol med foderforbruget til dyrene og daglig kontrol med evt. vand- og foderspild. Der føres ikke løbende journal over vand- og energiforbrug samt spild, men vandforbrug vurderes løbende via opsyn med spild og drikkeventilers tilstand og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

3. *Beredskabsplan.*

Der er lavet beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med uheld er beskrevet. Der foretages brandteknisk gennemgang af anlægget af autoriseret person hvert 8. år.

4. *Reparation og vedligeholdelsesprogrammer for bygninger og inventar.*

Efter tømning af hver sektion bliver staldsektionerne vasket og overbrusning, ventilations- og varmeanlæg bliver rengjort og funktionen kontrolleret. Ligeledes kontrolleres fodringsanlægget og vandventilerne. Bygninger vedligeholdes løbende og ejendommen holdes ryddelig.

5. *Hensigtsmæssig planlægning af aktiviteter på anlægget.*

Dyreflytninger sker så vidt muligt altid på hverdage i dagtimer. Gylleudslusning foretages så vidt muligt altid på ugens hverdage inden for normal arbejdstid. Fodertransport til og fra husdyrbrugets lager foretages normalt på ugens hverdage. I forbindelse med høst vil der dog foregå arbejde ud over almindelig arbejdstid. Faste arbejdsopgaver inddeles i daglige-ugentlige-månedlige-årlige opgaver.

Egenkontrol foreslås at omfatte bl.a. daglig overvågning af foderforbruget og periodevis kontrol af vand- og energiforbrug.

6. Medarbejderne instrueres omkring:
  - Dyrenes sundhed og velfærd.
  - Foder og hygiejne
  - Medicinanvendelse
  - Affaldshåndtering
  - Anvendelse af rengøringsmidler
  - Betjening, vedligehold og kontrol af udstyr
  - Risici og Beredskabsplan
  - Arbejdssikkerhed, APV
  - Sundhedsrisici
  - God produktionspraksis

Det vurderes, at husdyrbruget anvender bedst tilgængelig teknik for alle managementpunkter.

Foder og fodring

Det er BAT, at sikre effektiv fodring gennem foderets sammensætning og løbende foderkontroller, således at fodringen stemmer overens med dyrenes behov. Derudover er sundhedsstyring vigtig for en effektiv produktion med lavest muligt forbrug af foder- og hjælpestoffer. Det er blandt andet BAT at reducere indhold af protein (N) og fosfor i foderet.

Følgende tiltag er lavet omkring fodring på husdyrbruget:

- Der er på bedriften stor opmærksomhed mod at minimere anvendelsen af råvarer i produktionen. Der laves således E-kontrol minimum en gang i kvartalet, for derigennem at kunne monitorere fodereffektivitet og produktions effektivitet
- Der er fokus på at minimere spild af foderstoffer og på at optimere og minimere indholdet af fosfor og protein i foderstoffer, dog altid med fokus på virksomhedens produktionsresultater og ikke mindst dyrenes velfindende
- Der anvendes fasefodring og fytase

Der føres løbende kontrol med foderforbruget til dyrene og daglig kontrol med evt. vand- og foderspild.

Der er fokus på at minimere foderspild ved bl.a. at sikre rigtig indstilling af foderautomater. Dette er fokuspunkt i husdyrbrugets miljøledelsessystem, og der følges løbende op herpå. Det vurderes at det ansøgte lever op til BAT på området.

Vand- og energiforbrug

Det er BAT at registre og minimere vandforbrug. Vandforbruget kan f.eks. minimeres ved opsporing og reparation af lækager, ved rengøring med højtryksrensere og ved vedligeholdelse af installationer.

Det er ligeledes BAT at registre og minimere energiforbrug. Energiforbruget kan minimeres gennem løbende energitjek, installation af energibesparende belysning og justering og vedligeholdelse af ventilationsanlæg.

Vand

Der er fokus på minimering af vandspild via regelmæssig kontrol af drikkeventiler.

Ved vask af stalde anvendes iblødsætning, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere med koldt vand. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende. Det vurderes, at det ansøgte lever op til BAT på området.

Følgende vandbesparende foranstaltninger er indført på husdyrbruget:

- For ikke at bruge mere vand end nødvendigt og samtidig få en effektiv rengøring, anvendes højtryksrensere og iblødsætning, når staldene rengøres
- Ansøger bestræber sig på at minimere forbruget af vaskevand
- Anlæggets drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild
- Stophaner på vandslanger
- Vandforbruget minimeres ved at der bruges drikkenipler over fodertruget. Dermed opsamles det vand, der spildes og der anvendes kun præcist det drikkevand grisene tapper
- Drikkeventiler kontrolleres jævnligt og udskiftet, hvis de er defekte

Energi

Staldbelysningen rengøres jævnligt, så nytteværdien af belysningen er optimal i forhold til energiforbruget. Der er fokus på udskiftning til LED-lys, hvor det giver mening. Dette er medtaget i miljøledelsessystemet, og der følges løbende op herpå.

Følgende energibesparende foranstaltninger er indført på husdyrbruget:

- Der anvendes så vidt muligt energibesparende belysning
- Lamper rengøres jævnligt
- Lyset er tændt i forbindelse med fodring og ophold i staldene. Fodring og ophold i staldene sker typisk i perioden 6 - 20 og i den periode vil lyset være tændt. Det skal understreges, at tidspunkterne for lys er vejledende og der vil kunne være daglige og sæsonmæssige udsving i varigheden af tændt lys
- Køretøjer vedligeholdes og tomgangskørsel undgås. Ansøger har fokus på at minimere antal transporter

Al ventilation er med E/C styring, men med forskellige systemer for luftindtag. Der er separat styring i hver sektion som styrer varme/ventilation. Herved sikres de mest optimale forhold for grisene og samtidig sikres også at der bruges mindst mulig energi. Desuden bliver udsugningsenhederne vasket for hvert hold nye grise. Herved reduceres vindmodstanden i aftrækskanalen og der spares store mængder energi.

Styring af ventilationen i staldene er med til at sikre et godt indeklima og samtidigt med til at reducere forbruget af energi til et absolut minimum.

Opbevaring og udbringning af husdyrgødning

Det er BAT at sikre tilstrækkelig opbevaringskapacitet og udbringning af gødning i henhold til Husdyrgødningsbekendtgørelsen. Opbevaringen af gylle skal ske i en stabil og tæt beholder, som jævnligt kontrolleres og sikres mod uheld. Flydelag,

fast overdækning, samt omrøring umiddelbart inden udbringning sikrer, at ammoniakemissionen fra opbevaringslagre minimeres.

Følgende forholdsregler er taget for gylleopbevaring og -udbringning på husdyrbruget:

- Gyllebeholdere er etableret således at bund og vægge er tætte, og den kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger. Gyllebeholdere tømmes regelmæssigt af hensyn til vedligeholdelse og inspektion. Den største gyllebeholder er overdækket
- Gyllevogne vil fyldes med sugestuds. Herved elimineres mulighederne for gyllesplid i forbindelse med pumpefejl og påfyldning af gyllevogn. Anvendelse af sugestuds betragtes som den mest miljøforsvarlige måde at fylde gyllevognen
- Lovpligtig 10-års beholderkontrol overholdes
- Udbringning af gylle foregår i overensstemmelse med Husdyrgødningsbekendtgørelsen
- Udbringning afpasses afgrødernes behov
- Udbringning undgås på vandmættede marker og skrånende marker med hældning mod vandløb

Valg og fravalg af teknologier

Der er lavemissionsgulve i flere af de eksisterende stalde, men idet BAT for eksisterende stalde udregnes ud fra den faktiske emission, kan dette ikke bruges til at reducere den samlede emission. Til gengæld er det BAT at anvende den nedgravede beholder, da ammoniakemissionen begrænses pga. overdækning.

I forbindelse med ansøgningen har der været overvejelser om etablering af andre virkemidler for at sænke emissionen yderligere og for at opnå muligheden for flex-godkendelse. Overdækning af gyllebeholderen og etablering af gyllekøling har været blandt overvejelserne, men i sidste ende er valget faldet på uændrede staldsystemer og dermed anvendelse af den nedgravede beholder.

Vurdering:

Idet BAT-kravet er overholdt, da der søges om godkendelse af eksisterende bygninger vurderes det ikke, at der er behov for yderligere overvejelser om valg og fravalg af teknologier. Det ansøgte forventes ikke at medføre en væsentlig negativ effekt på miljøet.

Forventet virkning på miljøet

Med ovenstående er der redegjort for, at der er fokus på management og egenkontrol på husdyrbruget. Ved at registrere og iagttage daglige rutiner og forbrug, kan eventuelle u hensigtsmæssige forhold identificeres og afhjælpes.

Det vurderes samlet set at driften af husdyrbruget på Gammelvold 8 inkl. egenkontrol og management lever op til lovens krav. Driften af husdyrbruget forventes derfor samlet set ikke at medføre en væsentlig negativ virkning på miljøet.

Grænseoverskridende virkninger

Husdyrbruget ligger langt fra den danske grænse, og en vurdering af indvirkning på miljøet i en anden stat finder ansøger ikke relevant.

8 Ammoniakdeposition og bilag IV-arter

Beskyttelsesniveau for ammoniakdeposition

Nærmeste kategori 1-natur, som omfatter ammoniakfølsomme naturtyper inden for Natura 2000-områder, jævnfør Husdyrbruglovens § 7, stk.1, nr. 1, ligger over 4.000 meter vest-sydvest for anlægget. Det drejer sig om et overdrev, der grænser ind i EU Fuglebeskyttelsesområde nr. 27: Glomstrup Vig, Agerø, Munkholm og Katholm Odde, Lindholm og Rotholme. Der er foretaget en ammoniakdeposition beregning på dette område, som viser at der er en totaldeposition fra husdyrbruget på 0,0 kg NH₃-N/ha/år. Området vurderes dermed ikke at blive negativt påvirket af miljøgodkendelsen på Gammelvold 8, selvom der skal regnes med kumulation fra to andre husdyrbrug (Porsmark 3 og Åshøj 14).

Nærmeste kategori 2-natur, som omfatter ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder, jævnfør Husdyrbruglovens § 7, er et overdrev ved Kårup, cirka 5,2 km øst for anlægget. Der er foretaget en beregning af ammoniakdepositionen på dette område, som viser både en mer- og totaldeposition fra husdyrbruget på 0,0 kg NH₃-N/ha/år. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens krav om en maksimal ammoniakdeposition på 1,0 kg NH₃-N/ha/år til kategori 2-natur er derfor overholdt. Det vurderes at udvidelsen på husdyrbruget ikke vil påvirke naturtilstanden i overdrevet i negativ retning.

Nærmeste kategori 3-natur er en mose, der ligger cirka 450 meter vest for anlægget. Kategori 3-natur omfatter øvrige ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af kategori 1 eller 2. Det er heder, moser og overdrev omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3, samt ammoniakfølsomme skove. Der er foretaget en ammoniakdepositions-beregning på området der viser, at projektet på Gammelvold 8 ikke medfører en merdeposition, der er målbar. Det vurderes derfor at ammoniakbelastningen fra husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig negativ påvirkning af mosens naturtilstand.

Øvrige naturområder i nærheden af anlægget vurderes ikke at være ammoniakfølsomme, og modtager ikke en merdeposition fra projektet, der overstiger 1 kg NH₃-N/ha/år.

Ammoniakdepositionen fra Gammelvold 8 vurderes dermed ikke at medføre negativ påvirkning af omkringliggende naturområder.

Morsø Kommune vurderer i øvrigt, at det ansøgte projekt ikke vil medføre en negativ påvirkning af øvrige naturområder, da disse ej heller modtager større ammoniakdeposition fra husdyrbruget.

Ammoniakdeposition på Natura 2000-områder

Det nærmeste Natura 2000-område ligger cirka 3.500 meter vest for husdyrbrugets anlæg, og er Natura 2000-område nr. 28: Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø, bestående af Habitatområde H28 og Fuglebeskyttelsesområde F27. Udpegningsgrundlag og særlige trusler mod områdets tilstand fremgår af Bilag 3.

Ammoniakemissionen fra Gammelvold 8 vurderes, jævnfør ovenstående gennemgang af naturområder i nærheden af anlægget, ikke at medføre en risiko for en

væsentlig påvirkning af Natura 2000-området, og dermed også de arter der danner udpegningsgrundlag for området.

Morsø Kommune finder på baggrund heraf, at det ansøgte projekt isoleret set ikke via ammoniakfordampning kan få negativ indvirkning på området, herunder på arterne og naturtyperne, som området er udpeget for at beskytte.

Morsø Kommune vurderer desuden, at det ansøgte projekt ikke i kumulation med andre projekter vil få negativ virkning på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området som følge af ammoniakemission.

Morsø Kommune konkluderer på baggrund af ovenstående, at det ikke i henhold til habitatbekendtgørelsen er nødvendigt at foretage en miljøkonsekvensvurdering i forhold til ammoniakpåvirkning af internationale naturbeskyttelsesområder som følge af ammoniakfordampning fra anlægget.

Bilag IV-arter

Medlemslandene i EU skal, i henhold til Habitatdirektivets artikel 12, indføre en streng beskyttelse af en række dyre- og plantearter, uanset om de forekommer inden for eller uden for et af de udpegede habitatområder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende blandt andet, at yngle- og rasteområde ikke må beskadiges eller ødelægges, og for planternes vedkommende blandt andet, at arterne ikke må indsamles, plukkes eller ødelægges. Disse arter fremgår af direktivets bilag IV.

Anlægget ligger inden for udbredelsesområdet for markfirben, spidssnudet frø, stor vandsalamander, odder, birkemus, og flere flagermusarter.

Der er registreret oddere i ådalen i nærheden af anlægget, men projektet medfører ikke ændringer i hydrologiske forhold, da der ikke bygges nyt.

Det er sandsynligt, at der kan forekomme stor vandsalamander og spidssnudet frø i nogle af vandhullerne i agerlandet omkring anlægget. Det vurderes ikke at emissionen fra anlægget kan påvirke disse vandhuller og dermed de arter der lever deri, negativt.

Markfirben er afhængig af lysåbne uforstyrrede arealer, gerne sydvendte overdrevsskrænter. Projektet vurderes ikke at kunne udgøre nogen potentiel risiko for udbredelsen af markfirben.

Nyere undersøgelser viser registreringer af 7 arter af flagermus på Mors, og det vurderes sandsynligt, at flere af dem også kan fouragere eller opholde sig i umiddelbar nærhed af anlægget. Husdyrproduktion vurderes dog ikke at indebære en negativ påvirkning af flagermusenes udbredelse og levesteder.

Morsø Kommune vurderer sammenfattende, at projektet ikke giver anledning til beskadigelse eller ødelæggelse af yngle- eller rasteområder i det naturlige udbredelsesområde for Bilag IV-arterne.

9 Offentliggørelse

Nabo-/partshøring

Et udkast til godkendelse har været fremsendt til ansøger, naboer/omkringboende og sagens parter, herunder ejere af ejendomme inden for lugtkonsekvenszonen på 650 meter i 30 dage. Der er ikke indkommet bemærkninger i høringsperioden.

Afgørelsen

Afgørelsen er sendt til:

- Niels Dissing Clausen, Bjørnsagervej 5, 7980 Vils, dissing83@gmail.com
- Niels Jørgen Clausen, Gammelvold 8, 7980 Vils, vejerslevgaard@mail.tele.dk
- Thorsten Pedersen, Landbo Limfjord, tdp@landbo-limfjord.dk

Orientering om afgørelse er sendt til:

- Sundhedsstyrelsen – Region Nord, senord@sst.dk
- Danmarks Fiskeriforening, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, ae@ae.dk
- Forbrugerrådet, fbr@fbr.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Morsø, dnmorsoe-sager@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, lbt@sportsfiskerforbundet.dk
- Det Økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, lokalafdeling, morsoe@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk

Annoncering

Afgørelsen annonceres på Morsø Kommunes hjemmeside den 19. oktober 2020.

10 Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøger, Miljøministeren, Embedslægen, interesseorganisationer og andre, der må antages at have væsentlig interesse i sagen.

Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevne-neshus.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Morsø Kommune i Klageportalen.

Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 900 som privatperson, eller kr. 1.800 som forening eller virksomhed. Du kan betale gebyret med betalingskort i Klageportalen. Miljø- og Fødevareklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Miljø- og Fødevareklagenævnets hjemmeside.

Hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af en afgørelse, som følge af den tid der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Ønsker du at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvor vidt din anmodning kan imødekommes.

Klagen skal være indsendt senest **den 16. november 2020**.

En eventuel klage over afgørelsen kan have opsættende virkning, da godkendelsen omfatter svinehytter, uden tilknytning til eksisterende byggeri.

Ønskes ansøgningen indbragt for domstolene, skal det ske inden 6 måneder fra afgørelsen er offentliggjort.

11 Bilag

Bilag 1: BAT-niveau

Bilag 2: Situationsplan

Bilag 3: Natura 2000-område nr. 42: Mågerodde og Karby Odde

Bilag 1 - BAT-niveau

Samlet BAT beregning [?](#) [i](#)

	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	3608	344	3952
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	3638	311	3949
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	3
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Samlet ammoniaktab for hele anlægget (alle produktioner) opnåelig ved anvendelse af BAT [?](#) [i](#)

	Vejl. sum (kg NH ₃ -N /år)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N /år)	Ansøgers Begrundelse	Kommunens krav (kg NH ₃ -N /år)	Kommunens Begrundelse
Rediger	3608				

Beregninger af progressive BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for produktioner i nye stalde [?](#) [i](#)

BAT-husdyrtype	Areal (m ²)	Beregnet BAT krav (kg NH ₃ -N / (m ² · år))
Slagtesvin	48	Arealet er lig med eller under 1300 m ² . BAT kravet er fastlagt til 1,62 kg NH ₃ -N / (m ² · år)
Smågrise	48	Arealet er lig med eller under 2600 m ² . BAT kravet er fastlagt til 0,58 kg NH ₃ -N / (m ² · år)
Søer, golde og drægtige	48	Arealet er lig med eller under 1900 m ² . BAT kravet er fastlagt til 0,87 kg NH ₃ -N / (m ² · år)
Søer, diegivende	48	Arealet er lig med eller under 1200 m ² . BAT kravet er fastlagt til 0,59 kg NH ₃ -N / (m ² · år)

BAT krav opnåelig ved anvendelse af BAT for nye og eksisterende stalde

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning	BAT krav ved ny stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	BAT krav ved eksisterende stald (kg NH ₃ -N / (m ² · år)) ^c
Slagtesvinestald 4	Alle svin; Fulddrænet gulv (kummer under hele arealet) ^a	Eksisterende staldafsnit	0,80 - 1,00 ^b	2,30
Slagtesvin stald 3	Alle svin; Fulddrænet gulv (kummer under hele arealet) ^a	Eksisterende staldafsnit	0,80 - 1,00 ^b	2,30
Slagtesvinestald 2	Alle svin; Fulddrænet gulv (kummer under hele arealet) ^a	Eksisterende staldafsnit	0,80 - 1,00 ^b	2,30
Slagtesvinestald 1	Alle svin; Fulddrænet gulv (kummer under hele arealet) ^a	Eksisterende staldafsnit	0,80 - 1,00 ^b	2,30
Bufferstald	Alle svin; Fulddrænet gulv (kummer under hele arealet) ^a	Eksisterende staldafsnit	0,80 - 1,00 ^b	2,30
Smågrisestald 1	Alle svin; 25-49 % fast gulv ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	1,27	1,90
Smågrisestald 3	Alle svin; 25-49 % fast gulv ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit	1,27	1,90
Slagtesvinestald 5	Alle svin; Fulddrænet gulv (kummer under hele arealet) ^a	Eksisterende staldafsnit	0,80 - 1,00 ^b	2,30
Slagtesvinestald 6	Alle svin; Fulddrænet gulv (kummer under hele arealet) ^a	Eksisterende staldafsnit	0,80 - 1,00 ^b	2,30
Slagtesvinestald 7	Alle svin; Fulddrænet gulv (kummer under hele arealet) ^a	Eksisterende staldafsnit	0,80 - 1,00 ^b	2,30
Slagtesvinestald 8	Alle svin; Fulddrænet gulv (kummer under hele arealet) ^a	Eksisterende staldafsnit	0,80 - 1,00 ^b	2,30

^a BAT-kravet for flexgruppen fastsættes ud fra det dyretype og staldsystem med det højeste relative reduktionskrav og det dyretype og staldsystem med den højeste ammoniakemissionsfaktor.

^b BAT-kravet ved ny stald er progressivt og afhænger af det samlede areal for husdyrtypen i nye staldafsnit

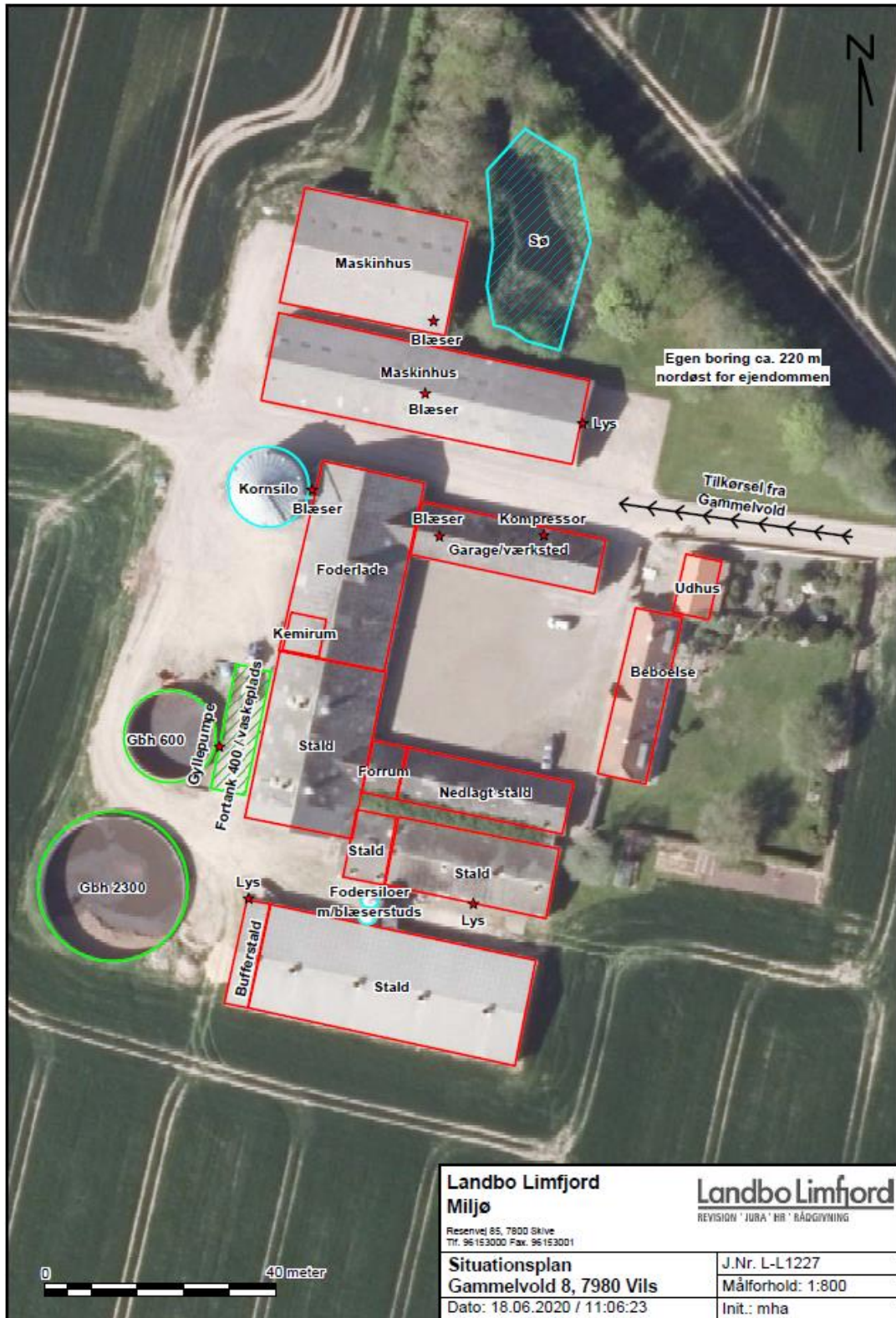
^c BAT krav ved eksisterende stald er tabelværdien for staldtypen. BAT kravet kan være lavere i den aktuelle situation, hvis der fastsat vilkår til eksisterende stald i en tidligere godkendelse.

Ammoniaktab pr. produktion opnåelig ved anvendelse af BAT ? i

	Produktion	BAT krav Areal (kg NH ₃ -N / (m ² · år))	Korrektionsfaktor for udegående	Vejl. sum (kg NH ₃ -N / år)	Ansøgers forslag (kg NH ₃ -N / år)	Ansøgers begrundelse	Kommunens krav (kg NH ₃ -N / år)	Kommunens begrundelse
Rediger	(#256004) Flexgruppe: Alle svin; Fulddrænet gulv (kummer under hele arealet)	178 2,30	1	409				
Rediger	(#256044) Flexgruppe: Alle svin; Fulddrænet gulv (kummer under hele arealet)	178 2,30	1	409				
Rediger	(#282181) Flexgruppe: Alle svin; Fulddrænet gulv (kummer under hele arealet)	178 2,30	1	409				
Rediger	(#282182) Flexgruppe: Alle svin; Fulddrænet gulv (kummer under hele arealet)	178 2,30	1	409				
Rediger	(#282183) Flexgruppe: Alle svin; Fulddrænet gulv (kummer under hele arealet)	60 2,30	1	138				
Rediger	(#309894) Flexgruppe: Alle svin; 25-49 % fast gulv	24 1,27	1	31				
Rediger	(#309892) Flexgruppe: Alle svin; 25-49 % fast gulv	24 1,27	1	31				
Rediger	(#282188) Flexgruppe: Alle svin; Fulddrænet gulv (kummer under hele arealet)	162 2,30	1	373				
Rediger	(#282198) Flexgruppe: Alle svin; Fulddrænet gulv (kummer under hele arealet)	150 2,30	1	345				
Rediger	(#282190) Flexgruppe: Alle svin; Fulddrænet gulv (kummer under hele arealet)	229 2,30	1	527				
Rediger	(#282189) Flexgruppe: Alle svin; Fulddrænet gulv (kummer under hele arealet)	229 2,30	1	527				

Bilag 2 – Situationsplan

de nr. 42: Mågerodde og Karby Odde**Udpegningsgrundlag og beskrivelse jfr. basisanalyse:****Arter**

1355 Odder

Naturtyper

1150 *Lagune

1160 Bugt

1210 Strandvold med enårige planter

1220 Strandvold med flerårig planter

1230 Klinter eller klipper ved kysten

1310 Enårig strandengsvegetation

1330 Strandenge

6210 Kalkoverdrev

6230 Surt overdrev

7220 Kildevæld

7230 Riggær

Fugle (her nævnes kun arterne i Fuglebeskyttelsesområde F25)

Lysbuget Knortegås

Klyde

Hjejle

Havterne

Dværgterne

Områdebeskrivelse

Området dækker geografisk over kyststrækningen af det vestlige Mors, og er på ca. 497 ha, hvoraf 31 % er hav. Området er udpeget som fuglebeskyttelsesområde på grundlag af er væsentlig tilstedeværelse af trækfuglene lysbuget knortegås og hjejle, og ynglefuglene klyde, hav- og dværgterne. Området er også udpeget som habitatområde på grundlag af en væsentlig forekomst af naturtyperne bugt, strandeng og strandeng med flerårige planter.

Vigtigste naturværdier

I området findes der flere naturtyper, som i kraft af deres relativt store arealmæssige udstrækning eller deres høje naturkvalitet er af enten regional eller national betydning. Således forekommer der relativt store arealer af større lavvandede bugter og vige, samt af strandenge.

Af andre vigtige naturtyper må især nævnes kystlaguner og strandsøer, der er beliggende indenfor strandengene, samt strandoverdrev og mindre arealer med rigkær og væld. Som fuglelokalitet er området især værdifuldt for ynglefuglene Klyde, Havterne, Dværgterne og Brushane, samt for trækfuglene Lysbuget Knortegås og Hjejle. Odder færdes her også.

Der er foretaget en tilstandsvurdering for de fleste af områdets naturtyper. På hver lokalitet er tilstanden beregnet ud fra en række registreringer i felten af de økologiske forhold (struktur) og artssammensætning. Denne tilstand er truet af de nedenfor nævnte trusler.

Trusler mod områdets naturværdier

Arealreduktion/fragmentering. Arealet med kalkoverdrev og rigkær er reduceret på grund af tilgroning og afvanding.

Næringsstofbelastning fra luften udgør en trussel mod kalkoverdrevene. De marine naturtyper er fortsat truet af tilførsel af kvælstof og fosfor fra land. Dette resulterer i nedsat sigtdybde, begrænsning af ålegræssets dybdeudbredelse, samt hyppige tilfælde af iltvind ved bunden. Dette betyder at fødegrundlaget for de fugle, der er tilknyttet især ålegræsbestandene er truet.

Næringsstofftilførsel fra dyrkning indenfor området, er en trussel for de dele af strandeng, rigkær og kalkoverdrev de grænser op til gødede arealer.

Pesticider og gifte. For naturtyper, der ligger op ad driftsarealer er pesticider en trussel. Tilgroning med træer og buske udgør stedvist en trussel mod de lysåbne naturtyper. Flere strandenge ved bl.a. Karby er under kraftig tilgroning med tagrør. Vegetationen er nogle steder så høj, at tilgroning disse steder vurderes at udgøre en trussel mod strandengene og mod levestedet for ynglefuglene på udpegningsgrundlaget.

Uhensigtsmæssig hydrologi som følge af dræning og grøftning er ikke vurderet for alle arealer under kortlægningen, men vurderes at være en trussel mod områdets rigkær og strandenge.

Udpegningsgrundlagets ynglefuglearter er afhængige af en stabil, høj vandstand i yngletiden. Invasive arter. Rynket rose er en trussel mod den karakteristiske flora og fauna på overdrev og strandenge, særligt ved Karby Vig.

Prædation og fiskeri. Bestande af gråkrage og mink, ræv samt stigende bestande af sølvmåge giver større prædation på fuglægg og unger.

Uhensigtsmæssig drift som følge af vandløbsvedligeholdelse er en trussel mod vandløb.